

**CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE A ENTIDADE PÚBLICA EMPRESARIAL
AUGAS DE GALICIA, O INSTITUTO DE ESTUDOS DO TERRITORIO E A
ASOCIACIÓN PARA A DEFENSA ECOLÓXICA DE GALICIA (ADEGA), PARA O
DESENVOLVEMENTO DUN PROGRAMA DE EDUCACIÓN PARA A
SUSTENTABILIDADE DOS RÍOS (PROXECTO RÍOS)**

Santiago de Compostela, 14 de maio de 2019

REUNIDOS

Dunha parte, Ethel María Vázquez Mourelle, conselleira de Infraestruturas e Mobilidade, nomeada polo Decreto 95/2018, do 26 de setembro, en nome e representación da entidade pública empresarial Augas de Galicia, no exercicio das funcións atribuídas polos artigos 13 da Lei 9/2010 e 6 do Estatuto da entidade pública empresarial Augas de Galicia, aprobado polo Decreto 32/2012, do 12 de xaneiro.

Doutra parte, Ángeles Vázquez Mejuto, conselleira de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, nomeada polo Decreto 94/2018, do 26 de setembro, en nome e representación do Instituto de Estudos do Territorio (IET) e no exercicio das facultades conferidas polos artigos 12 e 13.1 do Decreto 244/2011, do 29 de decembro, polo que se aproban os estatutos do organismo autónomo Instituto de Estudos do Territorio.

E doutra, Virxinia Rodríguez Álvarez, na súa condición de presidenta da Asociación para a defensa ecolóxica de Galicia (ADEGA), con CIF: G-15044811, en nome e representación da entidade conforme ás facultades que lle outorgan os seus Estatutos.

As partes recoñécense mutuamente a capacidade legal suficiente na que interveñen para o outorgamento do presente convenio de colaboración e a tal efecto

EXPOÑEN

PRIMEIRO.- Augas de Galicia, entidade creada pola Lei 9/2010, de 4 de novembro, de augas de Galicia e regulada polo Decreto 32/2012, de 12 de xaneiro, polo que se aproba o seu estatuto é unha entidade pública empresarial do sector público autonómico de Galicia, adscrita á Consellería de Infraestruturas e Mobilidade con personalidade xurídica propia e plena capacidade de obrar para o cumprimento dos seus fins, que ten por finalidade, entre outras, a preservación e mellora do medio ambiente e, en particular, dos ecosistemas acuáticos.

Entre as competencias que se atribúen a este organismo figura a administración e control do Dominio Público Hidráulico nas bacías internas de Galicia, agrupadas baixo a denominación de Galicia-Costa.

SEGUNDO.- O Instituto de Estudos do Territorio, creado pola Lei 6/2007, do 11 de maio, de medidas urxentes en materia de ordenación do territorio e do litoral de Galicia, e regulado polos seus estatutos, aprobados polo Decreto 244/2011, do 29 de decembro, é un organismo autónomo do sector público autonómico de Galicia, adscrito á Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, con personalidade xurídica propia e plena capacidade de obrar para o cumprimento dos seus fins que ten atribuídas as competencias en materia de promoción do desenvolvemento sostible da sociedade galega, o establecemento de medidas necesarias para a efectiva implantación do desenvolvemento sostible e o fomento da participación cidadá, así como o desenvolvemento de programas, accións e actividades formativas de concienciación para a sostibilidade dirixidas ao conxunto da sociedade, que serán executadas tanto a

través dos seus propios recursos e programas como en colaboración con outras entidades.

TERCEIRO.- Augas de Galicia e o Instituto de Estudos do Territorio consideran a educación e sensibilización sociais como unha das ferramentas máis importantes na consecución dos obxectivos da Directiva 2000/60/CE, do Parlamento Europeo e do Consello, de 23 de outubro de 2000, pola que se establece un marco comunitario de actuación no eido da política de augas, coñecida como Directiva Marco de Auga. Obxectivos que estes organismos asumen como propios e entre os que cabe destacar, no ámbito de aplicación deste convenio, a protección das augas superficiais continentais, e mais especificamente dos ecosistemas fluviais.

Este obxectivo fundamenta a necesidade de dar a coñecer o papel fundamental dos ríos e as problemáticas ambientais ligadas a estes, así como achegar prácticas e comportamentos que permitan aos cidadáns o mantemento e mellora dos cursos fluviais mediante a práctica de dinámicas que fomenten a participación cidadá.

CUARTO.- A Asociación para a defensa ecolóxica de Galicia (en adiante ADEGA), tal e como se recolle nos seus estatutos fundacionais, é unha asociación sen ánimo de lucro que ten por obxectivo a defensa do medio ambiente galego a través de liñas de traballo encamiñadas á posta en marcha dun modelo de desenvolvemento ecoloxicamente sostible e socialmente xusto.

QUINTO.- ADEGA ven desenvolvendo dende hai anos accións concretas no fomento e mantemento da sostibilidade dos ríos. Neste sentido, dispón da infraestrutura e dos medios técnicos axeitados, así como da experiencia necesaria en coordinación de voluntarios. Ademais nestes anos consolidou unha ampla rede de voluntariado que garante unha capacidade de difusión e repercusión das actividades únicas en Galicia.

SEXTO.- As partes asinantes deste convenio comparten en común a defensa e promoción da sostibilidade dos ecosistemas fluviais de Galicia e consideran de gran

importancia levar a cabo conxuntamente o desenvolvemento de diversas actuacións de colaboración e cooperación no ámbito do desenvolvemento sostible da educación para a sostibilidade.

SÉTIMO.- Considerando que todas as partes comparten un interese común e coincidente, ADEGA, en calidade de entidade promotora non pretende con esta actuación acadar un beneficio económico, motivo polo cal Augas de Galicia só financiará á asociación en concepto de compensación dos gastos nos que aquela incorra para a realización das actividades conveniadas.

OITAVO.- De acordo co artigo 20.2.c da citada Lei de augas en relación co artigo 2.2 do seu Estatuto, Augas de Galicia poderá celebrar convenios con outras administracións públicas e empresas e institucións públicas e privadas.

NOVENO.- *O Proxecto Ríos* é unha iniciativa de referencia na promoción e divulgación do desenvolvemento sostible dos ríos, tanto en Galicia como no resto do Estado, e non existen iniciativas ou experiencias semellantes tanto cualitativa como cuantitativamente.

En consecuencia as partes acordan a subscrición do presente convenio de colaboración, con suxeición ás seguintes

CLÁUSULAS

PRIMEIRA.- OBXECTO DO CONVENIO

O obxecto deste convenio de colaboración é establecer as condicións que rexerán a participación e colaboración entre Augas de Galicia, o Instituto de Estudos do Territorio e ADEGA para desenvolvemento das actividades e actuacións planificadas para o ano 2019 no marco do “PROXECTO RÍOS”.

O “*PROXECTO RÍOS*” é un programa de voluntariado e educación para a sostibilidade que pretende dar resposta a unha problemática de ámbito galego (e tamén global) como é a contaminación e o deterioro dos ecosistemas fluviais.

Este programa contribúe á busca de solucións ligadas aos ríos a través da participación cidadá. A proposta de traballo do Proxecto Ríos baséase na inspección das condicións ecolóxicas dos ríos, realizada por voluntarios locais responsables da vixilancia e protección do treito de río que seleccionan, mediante unha metodoloxía de observación sinxela e estandarizada de doada aplicación e desenvolvemento.

As finalidades principais do Proxecto Ríos son dar a coñecer o papel fundamental dos ríos e as problemáticas ambientais a eles asociadas, e aportar prácticas e comportamentos que permitan aos cidadáns o mantemento, e se cadra, a mellora dos cursos fluviais mediante dinámicas que fomenten a súa participación.

Un obxectivo fundamental é a divulgación da “custodia fluvial” (vertente da custodia do territorio), ferramenta de conservación centrada no concreto ámbito dos ríos, das ribeiras e do patrimonio etnográfico e cultural vinculados a eles. Dedicarase especial atención á divulgación de esta ferramenta de conservación, de tal xeito que, se realizarán as actividades do anexo I, tendo como nexos de unión a custodia fluvial.

Os obxectivos xerais inspíranse nos emanados da Conferencia Intergubernamental de Tbilisi (1977), así como nas recomendacións emanadas da Estratexia Galega de Educación Ambiental.

Ademais, como obxectivos específicos se asumen os seguintes:

- Contribuír ao coñecemento dos principais problemas ambientais locais e globais, particularmente aqueles relacionados coa dispoñibilidade de auga doce, e poder participar na súa resolución.

- Mostrar aos participantes as súas responsabilidades ambientais, especialmente na contaminación das augas e a súa conservación.
- Promover o coñecemento da fauna e flora dos ecosistemas de ribeira.
- Interpretar o ciclo da auga a escala global e local, dilucidando o papel do cidadán nese ciclo.
- Facilitar as visitas e as vivencias con material específico e persoal especializado.
- Espertar a curiosidade sobre a interrelación de aspectos naturais, culturais, históricos, sociais, económicos, etc., e promover unha visión integral da cidade ou vila e o seu contorno fluvial.
- Dispor dunha sede física e virtual onde centralizar as actividades do Proxecto Ríos e os recursos de educación ambiental sostible, facilitando o acceso aos usuarios.
- Fomentar o desenvolvemento da educación ambiental sostible a nivel local municipal, ofertando programas de actividades para diferentes grupos sociais.

SEGUNDA.- CONTIDO DA COLABORACIÓN

Para o cumprimento do obxecto deste proxecto, ADEGA comprométese a:

1. Realizar as actividades indicadas no Anexo I deste convenio, achegando os medios para a realización das mesmas.
2. Informar regularmente e especialmente, cando sexa requirido e na forma que o requira o ente público Augas de Galicia e o Instituto de Estudos do Territorio, sobre calquera aspecto relacionado co obxecto do Convenio.
3. Compartir con Augas de Galicia os datos xeorreferenciados das actuacións realizadas e todos os datos de calidade das augas obtidos. Para isto, o Instituto de Estudos do Territorio, deseñará e desenvolverá o xeoportal de

participación cidadá para a información hidrográfica de Galicia, de modo que as persoas que desenvolvan os traballos de campo dispoñan neste portal web dos privilexios de usuario necesarios para a introdución da información no mesmo.

4. Confeccionar un informe detallado, en formato papel e electrónico, de tódalas actuacións realizadas, con indicadores cuantitativos e cualitativos dos resultados acadados.
5. Crear un documento divulgativo en formato papel e electrónico de extensión máxima de 3 follas, para a difusión que a Administración estime conveniente.
6. Entregar ás demais partes asinantes, no soporte requirido, os datos recollidos durante o desenvolvemento do dito proxecto.
7. Comunicarlle a Augas de Galicia a obtención de subvencións, axudas, ingresos ou recursos que financien as actividades obxecto deste convenio.
8. Conservar os documentos xustificativos da aplicación dos fondos recibidos, incluídos os documentos electrónicos, en tanto poidan ser obxecto das actuacións de comprobación e control.

Augas de Galicia comprométese a:

1. Prestar apoio nas actividades desenvolvidas por ADEGA.
2. Asesorar, na medida das súas posibilidades, para a elaboración dos protocolos de actuación e dos programas formativos do voluntariado.
3. Participar no financiamento das actividades mediante a entrega dunha achega, en concepto de compensación de custos, á ADEGA, de conformidade co sinalado na cláusula terceira deste convenio.
4. Colaborar xunto co Instituto do Estudos do Territorio e ADEGA na elaboración dunha listaxe na que se determinen os tramos fluviais prioritarios perseguindo deste modo a máxima eficiencia no desenvolvemento das actividades

programadas.

5. Manter un portal web con xeovisor asociado a unha base de datos, para a organización e publicación dos datos do Proxecto.

O Instituto de Estudos do Territorio comprométese a :

1. Colaborar xunto con Augas de Galicia e ADEGA na elaboración dun listado no que se determinen os tramos fluviais prioritarios perseguindo deste modo a máxima eficiencia no desenvolvemento das actividades programadas.
2. Propiciar un asesoramento para o mantemento técnico do xeoportal de participación cidadá na información hidrográfica de Galicia.
3. Asesorar a Augas de Galicia no referente ao mantemento e soporte do xeoportal web.
4. Coordinar as actuacións do programa no marco do Plan Proxecta: Ríos

TERCEIRA.- RÉXIME DE FINANCIAMENTO

En razón das achegas realizadas por ADEGA, como promotora do Proxecto Ríos, para o logro da finalidade común e como compensación dos gastos soportados no desenvolvemento das actividades, dende o 1 de xaneiro de 2019, en virtude do obxecto deste convenio, Augas de Galicia aportará dentro do exercicio 2019, unha contía máxima de cincuenta mil euros (50.000,00€), con cargo ao seu programa de actuacións, investimentos e financiamento para o exercicio 2019, e o gasto imputarase á conta 6299 “Outros servizos” do Plan xeral de contabilidade pública de Galicia.

En canto aos prazos e modos do libramento da achega de Augas de Galicia á ADEGA, materializarase mediante as transferencias dos fondos precisos á ADEGA logo da presentación en Augas de Galicia, en todo caso antes do 1 de decembro de 2019, da seguinte documentación acreditativa do cumprimento das cláusulas deste convenio:

- Unha memoria xustificativa das actuacións realizadas, e se acompañará as correspondentes facturas, no seu caso nóminas, ou documento acreditativo nas que se farán constar os gastos ocasionados e os distintos conceptos.
- Unha declaración responsable de non recibir subvencións ou axudas outorgadas por outras administracións, entes públicos ou privados, nacionais ou internacionais para a realización das actividades obxecto deste convenio, que superen xunto coa achega de Augas de Galicia o custo destas actividades.
- Certificados que acrediten que ADEGA se atopa ao corrente no cumprimento das súas obrigas tributarias e fronte á Seguridade Social e que non ten pendente de pago ningunha outra débeda coa Administración Pública da Comunidade Autónoma de Galicia.

Augas de Galicia poderá efectuar, a medida que se vaian realizando as actividades, un abono parcial da cantidade comprometida logo da presentación por ADEGA das oportunas certificacións parciais.

CUARTA.- COMISIÓN DE SEGUIMIENTO

Constituirase a iniciativa de calquera das partes unha comisión de seguimento deste convenio, formada por dous representante de cada unhas das partes, que asumirá as seguintes funcións:

- Impulsar e avaliar o cumprimento do convenio, propoñendo as actuacións que se consideren precisas.
- Interpretar, en caso de dúbida, o contido deste convenio.
- Propoñer ás partes a resolución das posibles controversias que puideran xurdir na súa aplicación.

Esta comisión reunirase as veces que se estimen oportunas para o cumprimento do convenio.

QUINTA.- VIXENCIA DO CONVENIO

Este convenio terá efectos dende o día seguinte ao da súa sinatura, sendo de aplicación aos gastos realizados dende o 1 de xaneiro de 2019, de conformidade co disposto na cláusula terceira deste convenio, e manterá a súa vixencia ata o 15 de decembro de 2019.

SEXTA.- PERSOAL

A subscrición deste convenio non leva consigo modificación da relación laboral, contractual ou de calquera outro tipo entre os profesionais que vaian a desenvolver as actividades e Augas de Galicia e o Instituto de Estudos do Territorio, de tal xeito que non se lles pode esixir responsabilidade ningunha, nin directa nin subsidiaria, polos actos ou feitos acaecidos no desenvolvemento do mesmo, aos efectos do establecido no artigo 43 do Estatuto dos Traballadores.

SÉTIMA. MODIFICACIÓN DO CONVENIO

Calquera modificación no contido deste convenio, requirirá acordo entre Augas de Galicia e ADEGA e tramitarase a través dunha addenda ao convenio.

OITAVA.- CAUSAS DE EXTINCIÓN

Será causa de extinción automática do convenio:

- o cumprimento do seu obxecto
- o transcurso do seu prazo de vixencia

Ese convenio tamén poderá extinguirse por incorrer nalgunha das seguintes causas de resolución:

- o mutuo acordo entre as partes asinantes

- a inviabilidade da realización das actividades descritas neste convenio, por causas non imputables ás partes
- o incumprimento grave do seu contido ou das obrigas das partes, sen prexuízo dos danos e responsabilidades imputables ao causante.

NOVENA. PROTECCIÓN DE DATOS DE CARÁCTER PERSOAL

As partes asinantes obríganse ao cumprimento do Regulamento (UE) 2016/679 do Parlamento Europeo e do Consello, do 27 de abril de 2016, relativo á protección das persoas físicas no que respecta ao tratamento de datos persoais e á libre circulación destes datos e polo que se derroga a Directiva 95/46/CE (Regulamento xeral de protección de datos), da Lei Orgánica 15/1999, do 13 de decembro, de Protección de datos de carácter persoal (en adiante LOPD), do Real Decreto 1720/2007, do 21 de decembro, polo que se aproba o Regulamento de desenvolvemento da LOPD, e demais normativa vixente de aplicación en cada momento en materia de protección de datos.

DÉCIMA.- PUBLICIDADE

Con carácter xeral, en todos os documentos que se xeren como consecuencia deste convenio debe figurar de xeito expreso a participación tanto de Augas de Galicia como do Instituto de Estudos do Territorio mediante a inserción dos seus logotipos, así como o da Xunta de Galicia.

As partes asinantes consenten expresamente a inclusión e a publicidade dos seus datos persoais e demais especificacións recollidas neste convenio, no Portal de transparencia e Goberno aberto e no Rexistro de Convenios da Xunta de Galicia, de acordo co establecido no artigo 15 da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno, e no Decreto 126/2006, do 20 de xullo, polo que se regula o Rexistro de Convenios da Xunta de Galicia. Neste sentido, as partes prestan expresamente o seu consentimento para que se lle de a este convenio a publicidade esixida.

UNDÉCIMA.- NATUREZA DO CONVENIO

Este convenio de colaboración ten natureza administrativa, rexendo na súa interpretación e desenvolvemento o ordenamento xurídico - administrativo.

A xurisdición competente para resolver as cuestión litixiosas que poidan xurdir é a contencioso – administrativa.

En proba de conformidade cos termos deste convenio, as partes comparecentes asínano e rubrican por triplicado exemplar e a un só efecto no lugar e data arriba sinalados.

A presidenta de
Augas de Galicia

A presidenta do
Instituto de Estudos do
Territorio

A presidenta de
ADEGA

Ethel María Vázquez Mourelle

Ángeles Vázquez Mejuto

Virxinia Rodríguez Álvarez

ANEXO I

ACTIVIDADES DO PROXECTO RÍOS A DESENVOLVER POR ADEGA

- Realizará o programa orientando, coordinando e asesorando todos os grupos de voluntarios que se acheguen a participar no Proxecto Ríos.
- **Elaborará os materiais** necesarios para o desenvolvemento do Proxecto Ríos **que se entregarán aos grupos de forma gratuíta.**
- Reedición de trípticos e cartaces divulgativos do Proxecto Ríos e das diversas actividades que se desenvolvan.
- Reedición do material necesario para a realización das actividades por parte do voluntariado.
- Edición, en formato papel do calendario 2019, onde se recollen as actividades estables do Proxecto Ríos.
- Establecerá en colaboración con diferentes entidades proxectos pilotos de custodia fluvial, favorecendo a participación activa das entidades, nos distintos proxectos de custodia que se elixan.
- **Asignará os recursos materiais e humanos necesarios** para realizar un **apoio titorial** do desenvolvemento da actividade dirixido ós coordinadores dos **grupos e ao voluntariado en xeral**, mediante:
- Actividades de formación na Estación de Hidrobioloxía do Encoro do Con (Vilagarcía de Arousa) para os coordinadores de grupos, desenvólvense dous, coincidindo coas campañas de primavera e outono. Teñen a finalidade de fornecer aos participantes dos coñecementos básicos na identificación de macroinvertebrados. Nestes cursos afondarase tamén noutras temáticas relacionadas cos cursos fluviais.
- Encontro anual de voluntarios. É o espazo no que o voluntariado do proxecto poden presentar as súas experiencias relacionadas coas inspeccións de río, ademais de intercambiar opinións, coñecer a outros grupos, resolver dúbidas, etc.
- Limpeza simultánea de ríos: organizarase unha campaña de recollida de lixo nos cursos fluviais do noso país, en colaboración con entidades locais e outros colectivos.

- Roteirrios 2019. Programa de itinerarios que pretende unir ríos e persoas.
- Saídas formativas. Unha vez que un grupo de voluntariado ambiental se implica no Proxecto Ríos, existe a posibilidade de contactar coa coordinación do proxecto e concertar unha saída formativa. Estas saídas consisten en facer unha inspección de río pero co apoio da equipa educativa do Proxecto Ríos. As saídas formativas constan de dúas partes: unha primeira na que se percorre o treito escollido e se identifican especies vexetais e animais tanto das marxes como do leito do río, realizándose tamén o esquema do treito inspeccionado. Na segunda parte da inspección se escolle un punto de mostraxe representativo do treito onde faremos as análises e medicións dos parámetros físico-químicos e biolóxicos. Dentro dos parámetros físicos medimos a anchura da canle, a profundidade, a velocidade da corrente, as características organolépticas da auga, a temperatura e a transparencia, así como o estado do bosque de ribeira (o cal calculamos a través dun índice de calidade de ribeira) e a porcentaxe de sombra que cubre a canle. Nos parámetros químicos medimos o pH e a cantidade de nitratos e nitritos disoltos na auga. No punto de mostraxe faise tamén un estudo dos macroinvertebrados presentes no substrato do río. Estes organismos son bioindicadores, o que nos permite avaliar a calidade das augas. En función dos datos recollidos asignamos un valor representativo do estado de saúde do río inspeccionado. A escala de valores vai do 1 ao 5, sendo o primeiro un estado óptimo de saúde. O último estado indícanos que o río carece das condicións axeitadas para o desenvolvemento da vida. Realizaranse aproximadamente 40 saídas formativas, correspondendo 20 a campaña de primavera e 20 a campaña de outono, sempre e cando as condicións meteorolóxicas o permitan.
- Publicación e difusión mensual do boletín “Gardarríos”.
- Xestión e actualización do Xeoportal do Proxecto Ríos, creado para a divulgación á sociedade do estado de saúde dos ríos inspeccionados polo voluntariado.
- Actualizará a evolución do programa na páxina web www.proxectorios.org indicando a participación de Augas de Galicia.
- Ofrecerá **charlas informativas** que teñen como obxectivo dar a coñecer o proxecto en diferentes lugares e entidades (centros de ensino, concellos, asociacións, etc). Este tipo de divulgación está aberta a todos aqueles que o soliciten.

- Recabará os datos dos grupos, os validará e os compartirá con Augas de Galicia a través da aplicación que se poñerá á súa disposición para tal fin e difundirá nos meses de decembro e xullo o **informe de execución**, en formato papel e electrónico. Neles reflectirase o número de grupos, persoas e concellos participantes e a valoración de resultados.
- **Informará trimestralmente** á Comisión de Seguimento, da evolución do programa e a participación dos grupos de voluntarios.